

17 januari 2021 – bevestiging ambtsdragers

VOLHARD IN HET GELOOF!

Bijbellezing: Hebréeën 5, vers 11 t/m 6, vers 12

Hoe zou de gemeente er na de coronatijd uitzien? Die vraag krijg ik best wel vaak in gesprekken met gemeenteleden. Het is iets wat veel gemeenteleden bezig houdt. 'Het is ook wel erg gemakkelijk om achter een scherm te zitten op zondagmorgen', zo vertellen sommige gemeenteleden er vaak achter aan. 'Eerst is het heel vervelend, mis je echt wat, maar later...' Iemand uit onze gemeente vertelde mij eens dat het voor hem wel leek alsof de duivel ermee speelde. Want hoe kan je een gemeente nu kapot maken? Nu, door ervoor te zorgen dat ze niet meer samen mogen komen. En specifiek in onze Nederlandse situatie: door ze eerst na maanden weer iets van hoop te geven dat het de goede kant opgaat, dat je weer bijna bij elkaar mag gaan komen, dat je zelfs op het punt stond om in september te gaan zingen, eindelijk weer samenzang... en dan de genadeklap: een nieuwe lockdown, weer maanden niet bij elkaar komen... De samenkomsten tot een onmogelijkheid maken en de lofzang doen verstommen. En de duivel lacht, schaterlacht.

Voordat u het gevoel krijgt dat ik u tot complotdenken wil verleiden of dat ik u tot burgerlijke ongehoorzaamheid wil oproepen, of dat ik u wil aanzetten om allerlei eindtijdtheorieën hierop los te laten..., wees niet bang. Ik wil u vanuit deze gedachten meenemen naar wat de Hebréeënschrijver aan zijn lezers schrijft. De Hebréeënbrieven schrijver gaat niet in op de actuele situatie door te zoeken naar 'hoe komt dat nu dat het zo lastig is?' en 'hoe denken jullie over?', geen bespiegelingen... nee, hij waarschuwt zijn luisteraars om juist in deze tijd met alle vragen en frustraties niet achterop te raken in het geloof. Zorg ervoor dat je niet terugvalt in het geloof... of dat je afvalt van je geloof..., maar dat je volhoudt in het geloof! Ja, dat je volhoudt in het geloof en in de hoop en in de liefde.

Nou, naar die waarschuwing en deze oproep wil ik met u verder gaan kijken in de preek. En laten wij tijdens de preek eerlijk naar onszelf kijken in hoeverre wij deze waarschuwing en deze aansporing nodig hebben voor ons eigen geloofsleven.

Ik noemde het een waarschuwing, of een waarschuwend oproep in ieder geval van de Hebréeënbrieven schrijver, want ja..., hij is wel bijzonder scherp in zijn woorden. De Hebréeënbrieven schrijver was zijn brief begonnen door prachtig over de Heere Jezus te vertellen. Hij is de Zoon van God, door Hem is alles gemaakt, Hij Die hoger is dan alle engelen (hoofdstuk 1). Maar Hij heeft Zichzelf zo klein voor ons gemaakt, is mens geworden zoals wij, ver onder alle engelen (hoofdstuk 2). Hij is de grote Hogepriester, Die altijd voor ons bidt en pleit in het hemelse heiligdom, voor Gods troon (hoofdstuk 4). En dan schrijft hij opeens in hoofdstuk 5, vers 11: 'Over Hem (over Jezus) hebben wij veel dingen te zeggen, die moeilijk zijn om uit te leggen, omdat u traag geworden bent in het horen.' Au!

U bent traag geworden in het horen. Het horen gaat niet meer zo goed. Niet omdat de oren slechter zijn geworden, nee, het is een beeld dat de schrijver gebruikt. Het is het geestelijke luistervermogen dat is achteruit gegaan. Het horen en gehoorzamen van God gaat blijkbaar heel erg moeizaam.

De Hebréeënbrieven schrijver gebruikt ook een ander beeld om zijn zorgen mee te uiten: 'U bent geworden als mensen die melk nodig hebben en niet vast voedsel.' Jullie zijn weer kleine kinderen geworden. Jullie ingewanden kunnen het echte voedsel niet meer aan. Jullie hebben moedermelk nodig. Terug in de kindertijd dus.

Dat zijn geen complimenten. Dat is een ontstellende werkelijkheid. Die Hebréeën – wij weten niet precies wat hun situatie was – ondervonden in ieder geval tegenstand, hun geloof werd belachelijk gemaakt. Er was mogelijk ook sprake van fysiek geweld tegen hen. En ontvreemding van hun bezittingen, zo vertelt de schrijver in hoofdstuk 10. En zij konden daar blijkbaar

niets tegen doen. Zij genoten geen bescherming. Zij voelden zich onveilig in de samenleving. Mogelijk waren zij een handjevol joodse christenen te midden van een joodse meerderheid. Bijvoorbeeld in Jeruzalem zo denkt de een. Of in een bepaalde wijk in Rome zo denkt een ander. Zij werden bepaald niet door hun volksgenoten gestimuleerd om te blijven geloven in hun Heer Jezus Christus, maar juist belachelijk gemaakt. Het was moeilijk om vol te houden. En zie wat er met hen gebeurt: terugval. Misschien wel terugval in het joodse geloof, zoals hun familie en vrienden dat nog steeds in praktijk brachten. Ze raakten achterop in het geloof: die vreugde van het geloof, die hoop op Jezus' toekomst, die verwachting en die vrijheid die Christus heeft gebracht..., ze lijken het niet meer goed te horen, het komt niet meer zo binnen. Ze dreigen het te vergeten. De meest basale dingen van het geloof moeten hun weer worden bijgebracht. Eigenlijk zouden zij moeten groeien in het geloof, dagelijks naar God toegroeien, vervuld van de Geest vrucht voortbrengen..., maar het is allemaal minder geworden. Ze zijn weer min of meer terug bij af.

Wat zou die Hebréeënbrieven schrijver aan ons hebben geschreven als hij ons in deze veel te lange coronatijd had gezien? Zou hij hetzelfde gevaar hebben ontdekt, als wat hij bij zijn medegelovigen uit de eerste eeuw heeft gezien? Of als u naar u zelf kijkt? Hoe is het met uw geloof gegaan in de afgelopen – zeg maar – tien maanden? Die lockdown met al die maatregelen – waarvan de een ze veel te overdreven vindt en de ander ze nog niet ernstig genoeg vindt – maken je moe. Maken je soms somber. Het ontleemt je een stukje levensvreugde, misschien bij sommigen wel heel veel. Maar ik hoop toch echt niet dat uw geloof hier ook schade van ondervindt! Dat wij – in de beelden van de Hebréeënbrieven schrijver – straks ook weer met melk moeten gaan beginnen, omdat de groei uit ons geloofsleven is verdwenen en wij alleen maar de heel basale dingen zoals een gebedje voor het eten en een dienst eens in de zoveel weken hebben overgehouden. Ik hoop echt niet dat wij straks weer helemaal moeten groeien, moeten leren en ontdekken om het vaste voedsel aan te kunnen. Hoe zit het met ons horen en gehoorzamen van God, met onze geestelijke oren? Ik hoop toch zo dat wij niet door de omstandigheden gehoorschade hebben opgelopen!

Ik kan daar niet over oordelen hoe het met u zit – en dat wil ik ook niet – maar ik moet wat die vergelijking van 'melk en vast voedsel' betreft denken aan een veelgebruikte uitdrukking binnen de kerk: het 'geloven als een kind'. We moeten geloven als een kind, zo hoor ik soms. Maar als ik dat vergelijk met wat de Hebréeënbrieven schrijver ons vanmorgen vertelt, dan klopt dat eigenlijk niet. Trouwens ik heb nergens in de Bijbel gelezen dat wij mogen geloven als een kind. Ja, wij moeten worden als een kind, maar daarmee wordt bedoeld: wij moeten zo afhankelijk willen zijn van God als een kind van zijn ouders... en ook zo vertrouwensvol richting God als een onbevangen kind. Maar *geloven* als een kind – nou ja, als je daarmee vertrouwen en afhankelijkheid bedoelt, dan wel – maar de Hebréeënbrieven schrijver roept juist op om niet terug te vallen in het *kinderlijk* geloof, maar om te groeien! En groeien, dat doe je als het goed is vanzelf, maar daar helpt ook oefenen bij. Dat vraagt inzet, doorzettingsvermogen, pijn ook soms.

We moeten niet als gemeenteleden ons blijven laven aan de moedermelk, aan het lekkere, warme, kant en klare en altijd hetzelfde voedsel. Nee, *groe!* Groei in de kennis van God. Leer meer van God dan alleen het mooie, vertrouwde beeld wat je nu van God hebt. En groei in je geloofsleven. Blijf niet hangen in een paar goede gewoontes die je van huis uit misschien hebt geleerd. Probeer steeds weer en steeds meer je geloof en je dagelijks leven met elkaar te verbinden. Ook in deze tijd, als je misschien suf verveelt en ellendig wordt van eenzaamheid, of terwijl je je juist drie keer in de rondte werkt vanwege alles wat op je afkomt. In het Grieks wordt door de Hebréeënbrieven schrijver een werkwoord gebruikt, waar ons woord 'gymnastiek' van is afgeleid. Zelfs oefenen, zo zegt hij in vers 14. Gymnastiek doen. De sportscholen zijn op dit moment dicht. De geestelijke sportscholen, de kerken zijn ook zo goed als dicht. Maar zorg er dan voor dat je thuis aan geestelijke gymnastiek doet. Of online.

Individueel of in groepsverband. Als je blijft, het kan toch niet zijn dat deze tijd ervoor zorgt dat je terugvalt in je geloof..., dat je geloof op een laag pitje komt te staan... ?

Trainen. Groeien. Niet alleen maar geloven als een kind.

Je moet dat echter niet verkeerd verstaan hoor.. Het betekent niet dat je opeens een studiebol moet worden, veel van lezen moet houden, theologische taal moet gaan gebruiken enz. Houdt het maar eenvoudig. Misschien kan je het beste die groei waar het om gaat, begrijpen door het te vergelijken met groeien in een relatie. Het is belangrijk dat je als vriend en vriendin, of als man en vrouw, groeit in je relatie. Maar dat betekent niet dat je opeens allemaal theorieën moet leren, verplicht in relatie-therapie moet gaan (al is dat soms niet eens zo onverstandig) of dat je diploma's moet gaan halen. Nee, groeien in de relatie betekent dat je niet blijft bij die verliefdheidsgevoelens en dat je *daar* je relatie helemaal aan ophangt. Nee, die verliefdheidsgevoelens verdwijnen op een keer, komen soms terug en soms ook niet, maar het gaat in een relatie om trouw, om betrouwbaar zijn. Om jezelf te durven geven. Om kwetsbaar te willen zijn. Om te leren luisteren. Om er voor de ander te zijn. Om niet alleen leuke dingen te doen – hoe goed dat ook is – maar om ook de pijnlijke dingen met elkaar te delen. Doordat mensen vaak in die kinderlijke fase blijven hangen en niet doorgroeien, niet de groeipijnen door willen gaan, daardoor gaat er volgens mij heel veel kapot in relaties. Maar hoe is dat nu met uw en mijn relatie met God? Zit er groei in? Ga ik de groeipijnen door? Doe ik moeite om God steeds meer te leren kennen en mijzelf steeds meer te geven aan Hem? Neem je daar je gezin in mee, als je dat mag hebben? Of blijf ik hangen bij het zoeken van geestelijke vlinders in mijn buik, warme moedermelk en verder niet?

Groeien. Trainen. Weet u nog dat ik aan het begin van de preek vertelde van dat gemeentelid die deze tijd als een list van de duivel bestempelde? Een list van de duivel... U laat hem deze wedstrijd toch niet winnen? ... Maar als je nu niet oefent... en als je al jarenlang gewoon kant en klare moedermelk hebt gedronken, je flesje weer hebt gehad in de kerk, en het daarbij laat..., tja, dan zal zo'n coronaperiode een groot gevaar voor je geloof kunnen zijn.

De Hebreënbrieffschrijver gaat daarom nog een stap verder en geeft vervolgens aan wat er op het spel staat. Hij zegt – ik vat vers 4 tot en met 6 wat samen: het is onmogelijk dat mensen die vol zijn geweest van het geloof..., die de hemelse gave geproefd hebben, zo zegt hij nog met het beeld van melk en vaste spijs..., mensen die daar helemaal zich hebben ingestort maar nu terugvallen en uit het geloof vallen... het is onmogelijk om hen opnieuw tot bekering te brengen. 'Zij kruisigen de Zoon van God opnieuw', zo zegt de Hebreënbrieffschrijver. Dat zijn harde woorden voor joodse lezers die christen zijn geworden: het joodse volk had Jezus gekruisigd, maar als zij als joodse christenen nu van hun geloof in Jezus afvallen, dan kruisigen zij Jezus nog een keer.

Het is onmogelijk als zij nu afvallen, dat zij alsnog tot bekering komen, zegt de Hebreënbrieffschrijver... Nu, ga deze woorden niet toepassen op die familieleden van je, die eerst gelovig waren en nu niet. Nee, je hoeft deze mensen niet af te schrijven, wat het geloof betreft. Het is voor hen geen verloren zaak. God kan wonderen doen, Hij kan mensen terugroepen op een manier die wij niet voor mogelijk houden. Ik denk dat de Hebreënbrieffschrijver het heel praktisch heeft bedoeld: mensen die vol zijn geweest van geloof en vervolgens het geloof laten vallen, die zie je bijna nooit meer terugkomen, zo is zijn ervaring. Soms worden het zelfs je grootste tegenstanders, zo blijkt wel eens.

De Hebreënbrieffschrijver gebruikt vervolgens een beeld om de grote ernst hiervan weer te geven (vers 7-8): goede grond die regen indrinkt kan prachtige gewassen voortbrengen. Maar grond die dezelfde regen indrinkt maar vervolgens alleen maar distels voortbrengt, daar heb je niets aan. Die aarde moet verschroeit worden. Eerst de brand er in, want je kunt er niets mee. Onze God is een verterend vuur, zo klinkt het straks in Hebreëen 10... Het is ernst. Zie je wat er op het spel staat, wat je geloof betreft? Zie je hoe ontzettend gevaarlijk het is, als je niet zorg besteed aan je geloofsleven..., als die heilzame regen

van kerkdiensten, catechisaties, kringen, gemeenteleden die belijdenis hebben gedaan, wonderen in het gemeentewerk, noem maar op, als dat alles blijkbaar niets bewerkt, maar je geloofsgrond gewoon wat ligt te verpieteren en ruimte geeft aan allerlei onkruid? Het is ernst. De zin van je leven, je eeuwige geluk staat op het spel. En dat weet die grote tegenstander ook...

Als hij het zo op scherp heeft gesteld, zet de Hebreënbrieffschrijver een volgende stap. Hij zegt zoiets als 'maar dat is toch niet bij jullie het geval?', 'ik ken jullie toch beter?' En vervolgens wijst hij ook op Gods genade: *¹⁰Want God is niet onrechtvaardig dat Hij uw werk zou vergeten en de liefdevolle inspanning die u Zijn Naam bewezen hebt, doordat u de heiligen gediend hebt en nog dient.* Naar onze situatie vertaald, zou ik zeggen: God ziet gelukkig ook wel dat het project 'Stille armoede' in deze tijd gewoon doorgaat hoor! En God weet van al die telefoontjes die worden gepleegd en kaartjes die in dez tijd worden gestuurd om elkaar te bemoedigen. God geniet van al die dingen die worden gedaan om de kinderen en jongeren bij de gemeente te houden in deze tijd. God wil dus echt niet vanmorgen niet alleen met opgestoken wijsvinger streng waarschuwen..., maar Hij zou het zo vreselijk erg vinden als deze coronatijd je van God zou losweken... Met de slotwoorden van de Hebreënbrieffschrijver: *wij verlangen ernaar dat ieder van u dezelfde inzet toont, tot volle zekerheid van de hoop, tot het einde toe, ¹²opdat u niet traag wordt, maar navolgers bent van hen die door geloof en geduld de beloften beërven.* Wordt niet traag, wordt niet hardhorend. Ga niet voor korte termijn geluk, voor volg al die broeders en zusters in de eeuwen voor ons die in geloof en met geduld hebben uitgezien naar Gods grote toekomst. Niet in 2021, maar *daar* in Gods toekomst, daar ligt onze uiteindelijke bestemming, de bestemming van heel de wereld.

Het is vandaag een bevestigingsdienst van nieuwe ambtsdragers. Een feest voor onze gemeente dat vandaag met de wisseling van de wacht de kerkenraad ook weer voltallig mag zijn. Een grote zegen van God! Jullie krijgen straks allemaal verschillende taken: de een diaconale taken, de andere praktische zaken als het onderhoud van dit gebouw, de ander zal op bezoek gaan en weer een ander neemt de secretariële zaken waar. Maar we hebben samen al die broeders en zusters van de kerkenraad ook een gezamenlijke taak zo leer ik vanmorgen van de Hebreënbrieffschrijver, namelijk: de gemeente aansporen om vol te houden. Juist in deze tijd. Wij mogen als gemene achter Christus aan. Samen onderweg naar Gods geweldige toekomst. Heel de Hebreënbrieffschrijver is één grote aansporing om die hoop niet te verliezen. Nu, laten wij als kerkenraadsbroeders- en zusters de gemeente aansporen om met elkaar die hoop vast te houden. Laten wij hen aanvoeren. Misschien met sommige mensen een stukje op te lopen onderweg. Misschien sommigen wel dragen, in het gebed opdragen, als het lopen zo lastig gaat. Soms ook de weg wijzen, als men dreigt te verdwalen. Wees daarin niet te schuw. Je bent niet ambtsdrager om de gemeente de fles te geven en hen zoet in slaap te wiegen, het allemaal wat Zwitsalzachthouden. We moeten groeien met elkaar, naar Christus toegroeien. Groeien in geloof, in hoop en in liefde. Door de groeipijnen heen. Ik hoop dat jullie (ambtsdragers) zo de gemeente tot zegen mogen zijn. Cyprianus, een kerkvader uit de Vroege Kerk, zei: *het leven in de Geest van Christus is volharding om te verdragen en vol te houden.* Daar komt het op aan. Juist ook in deze vervelende en spannende coronatijd: volharding om te verdragen en vol te houden. Neem de gemeente daarin mee. Laten wij elkaar daarin meenemen. Onderweg naar Gods grote toekomst.

*Die hoop moet al ons leed verzachten.
Komt, reisgenoten, 't hoofd omhoog.
(Gez 291: 2 – LbvK 1973)*